

საქართველოს გარემოს დაცვის
სამინისტრო

გარემოს ეროვნული სააგენტო

საინფორმაციო ბიულეტენი № 7

მოკლე მიმოხილვა
საქართველოს გარემოს დაბინძურების
შესახებ

2012 წელი
ივლისი

ქ.თბილისი

სარჩევნო

შესავალი	3
I. ატმოსფერული ჰაერი	4
II. ზედაპირული წყალი	19
III. ატმოსფერული ნალექები	20
IV. რადიოაქტიური მდგომარეობა	20

შესავალი

გარემოს დაბინძურების წინამდებარე მიმოხილვა მომზადებულია გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ ივლისის თვეში ჩატარებული გარემოს დაბინძურების მონიტორინგის შედეგების მიხედვით.

ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი წარმოებდა ხუთ ქალაქში: თბილისში (3 ჯიხური), რუსთავში, ქუთაისში, ზესტაფონსა და ბათუმში. სულ ჩატარდა 1401 ანალიზი. ექსტრემალურად მაღალი და მაღალი დაბინძურება არ აღნიშნულა.

ზედაპირული წყლის 20 სინჯი აღებულია საქართველოს 9 მდინარეზე. აღნიშნული წყლის სინჯების ანალიზის შედეგების მიხედვით მაღალი და ექსტრემალურად მაღალი დაბინძურება არ დაფიქსირებულა.

მიმდინარეობდა რადიოაქტიური დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი 12 პუნქტში მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის სიდიდის დასადგენად.

საქართველოს 9 ქალაქში აღებული იქნა ატმოსფერული ნალექების სინჯები და ჩატარდა მათი ანალიზი.

I. ატმოსფერული ჰაერი

ქ. თბილისი

ივლისის თვეში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა სამ სადამკვირვებლო ჯიხურზე, რომლებიც მდებარეობენ: წერეთლის გამზ-ზე, მოსკოვის გამზირზე და კვინიტაძის ქუჩაზე.

წერეთლის გამზირზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის მხოლოდ ერთი დამაბინძურებელი ინგრედიენტი:

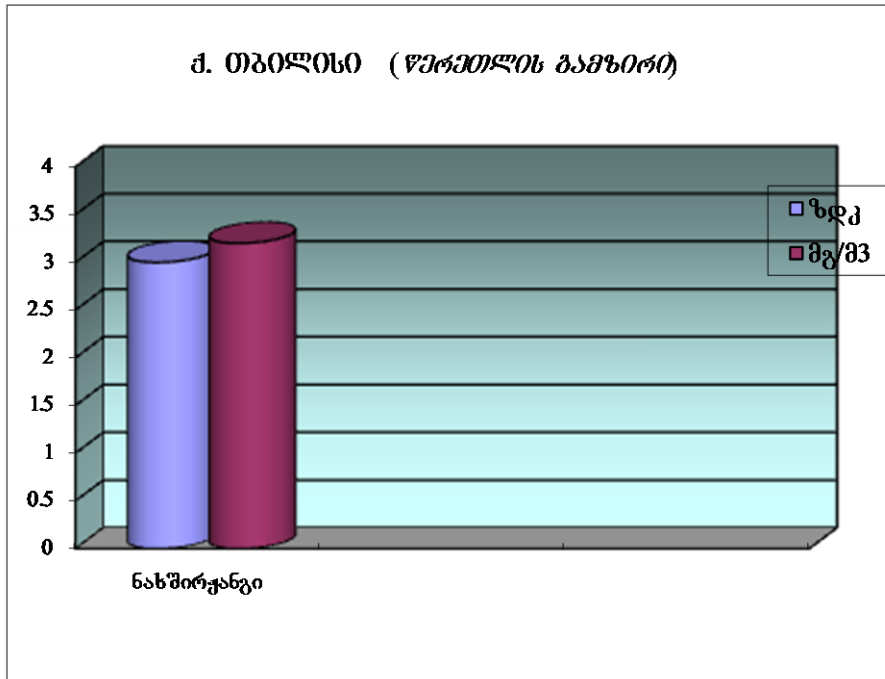
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 3.2 მგ/მ³-ს, რაც 1.1-ჯერ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ ნორმას.

მოსკოვის გამზირზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ინგრედიენტების კონცენტრაციები:

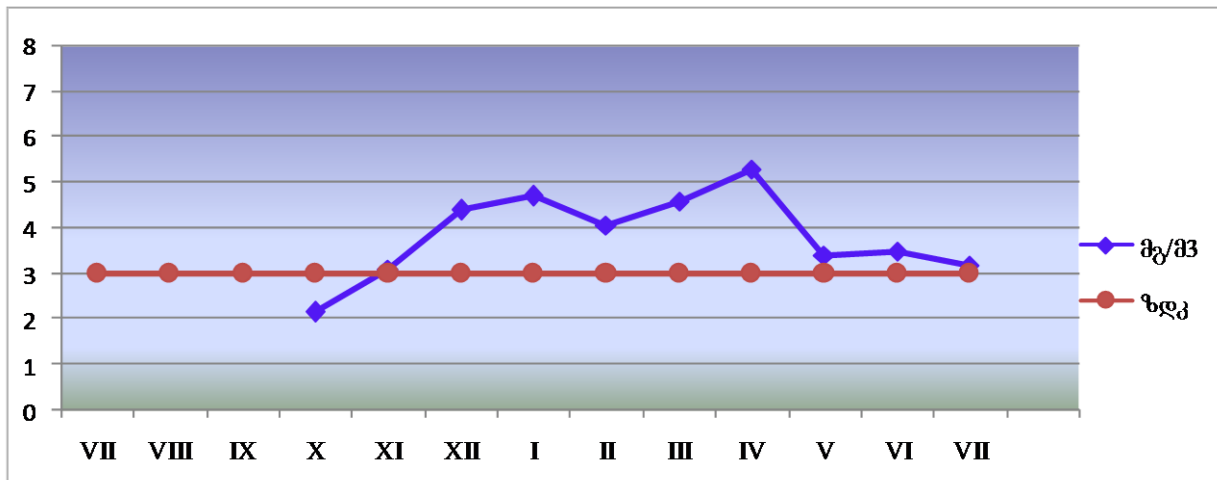
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია გაუტოლდა – 3 მგ/მ³-ს რაც შეადგენდა 1 ზღკ-ს.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.07 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.3 - ჯერ.

კვინიტაძის ქუჩაზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ინგრედიენტების კონცენტრაციები:

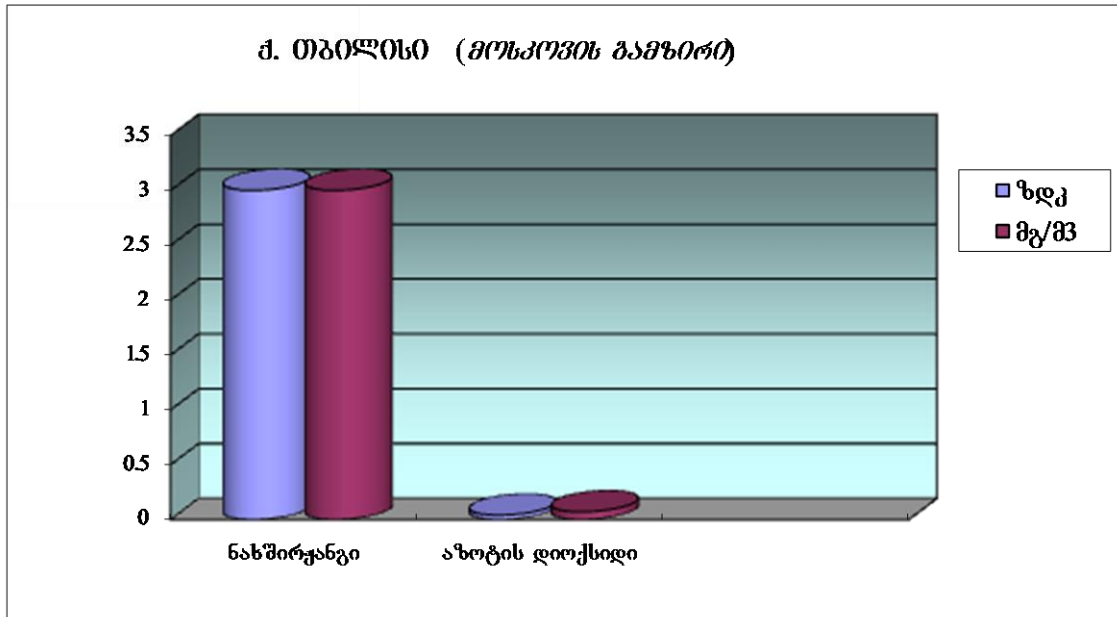
- *მტვერი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.47 მგ/მ³-ს რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 3.1 - ჯერ.
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 2.7 მგ/მ³-ს, რაც არ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *გოგირდის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.14 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.8-ჯერ.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.09 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.3-ჯერ.

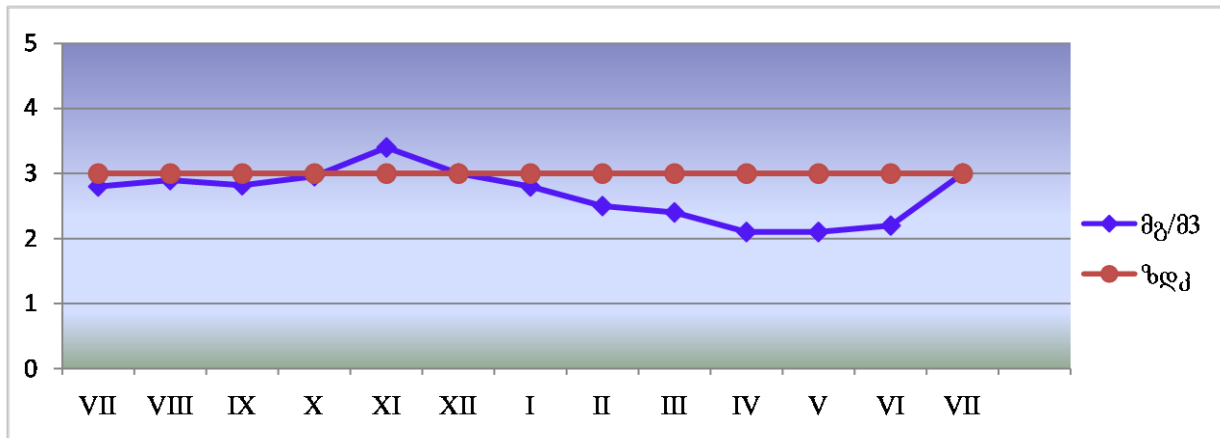
ივლისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

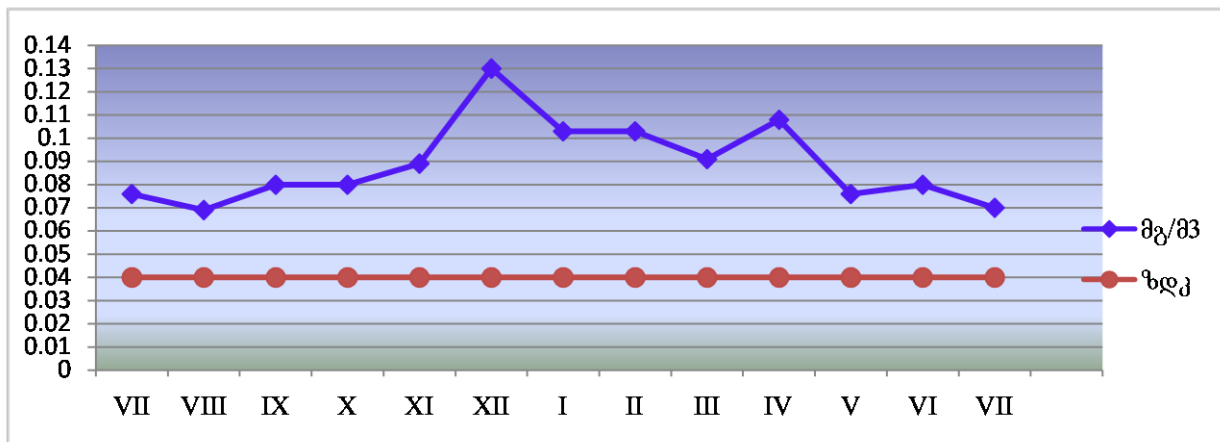
ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, წერეთლის გამზ-ზე. (2011-2012 წწ)

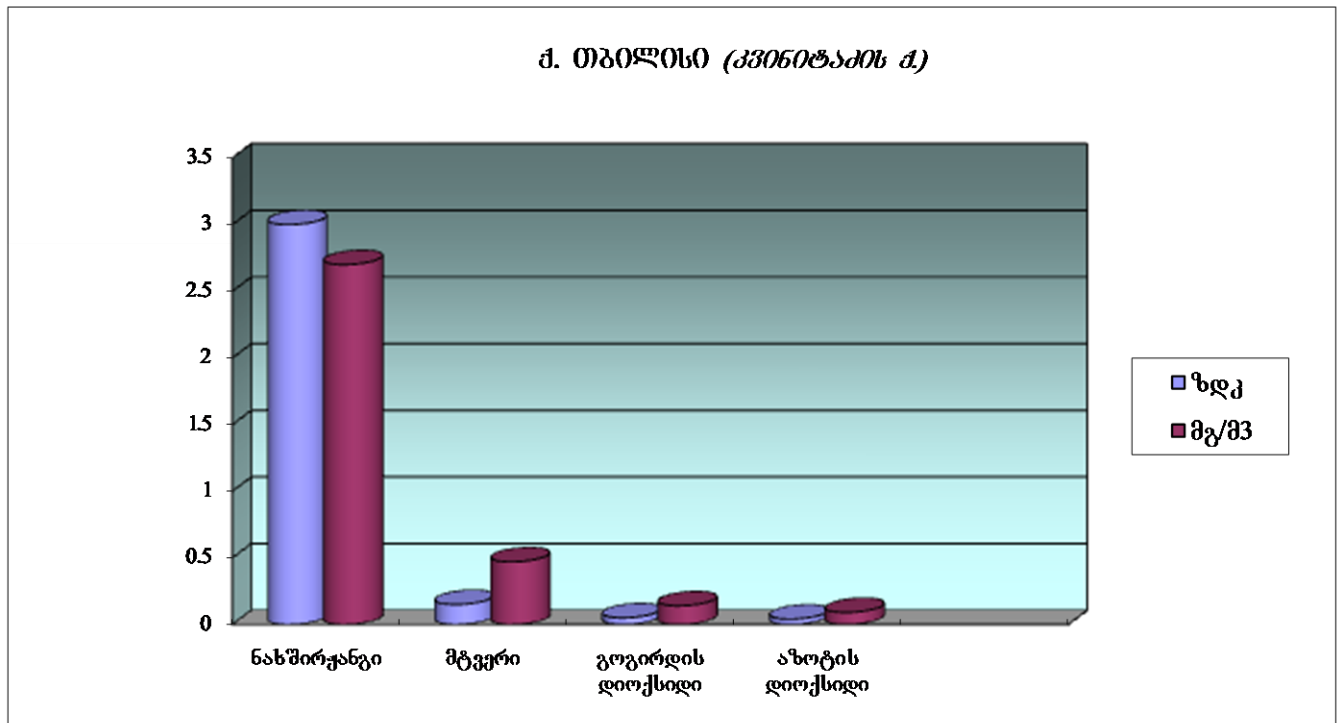
თბილისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

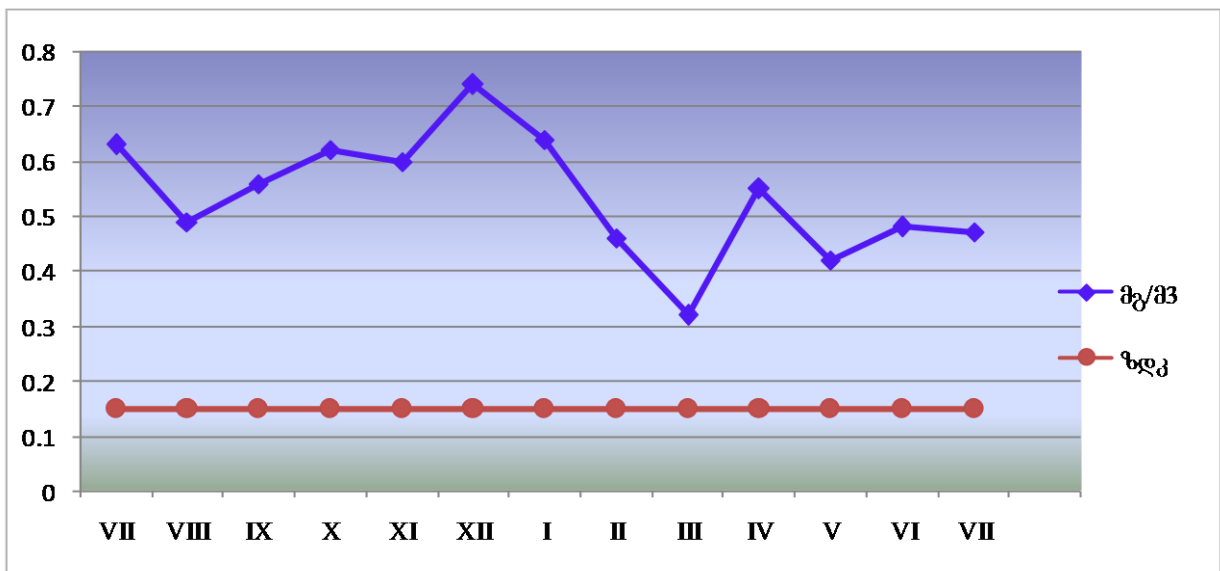
ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, მოსკოვის ბაზილი-ზე. (2011-2012 წწ)

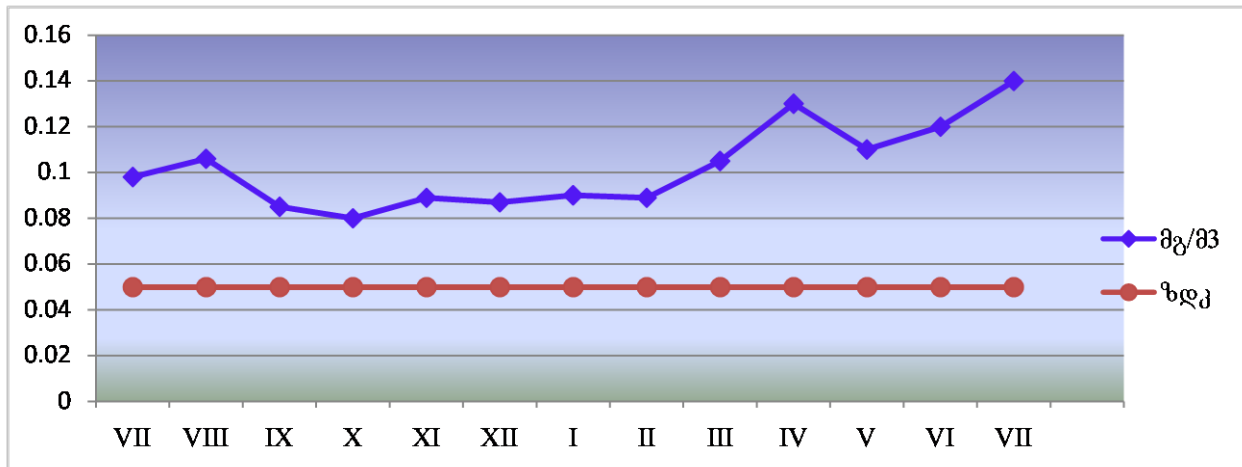
აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, მოსკოვის ბაზილი-ზე (2011-2012 წწ)

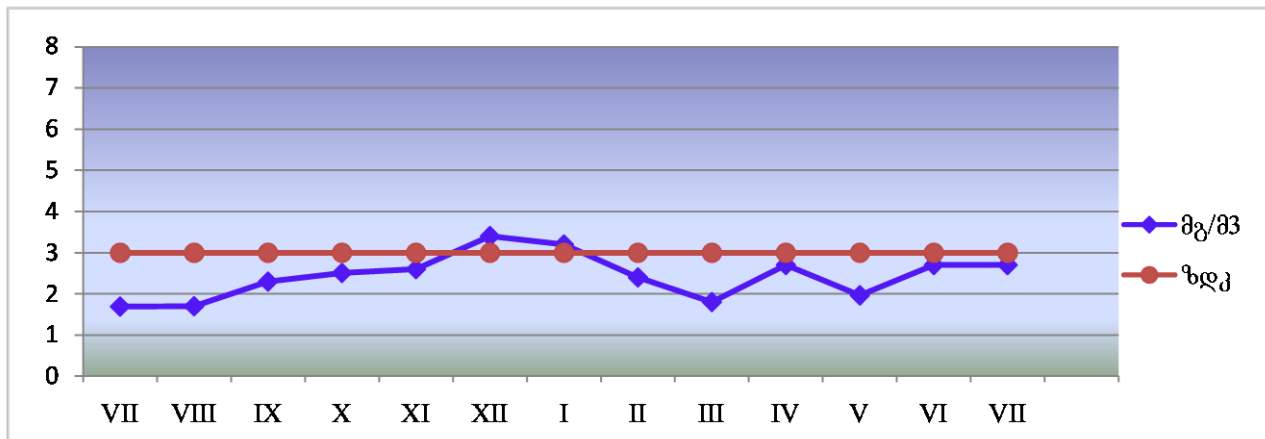
ივლისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

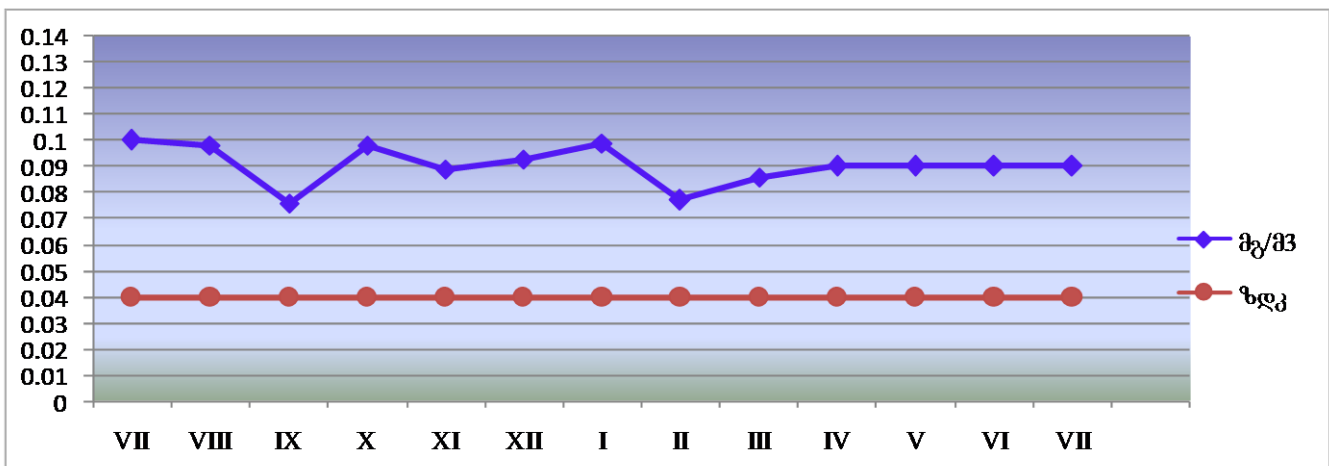
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაპის ქ. (2011-2012 წწ)

ბობირღის ღირღიღის სღშუღლო თვიური კონცენტრაციები, კვინიღიღის ჟ. (2011-2012 წწ)

ნღსშირღანღის სღშუღლო თვიური კონცენტრაციები, კვინიღიღის ჟ. (2011-2012 წწ)

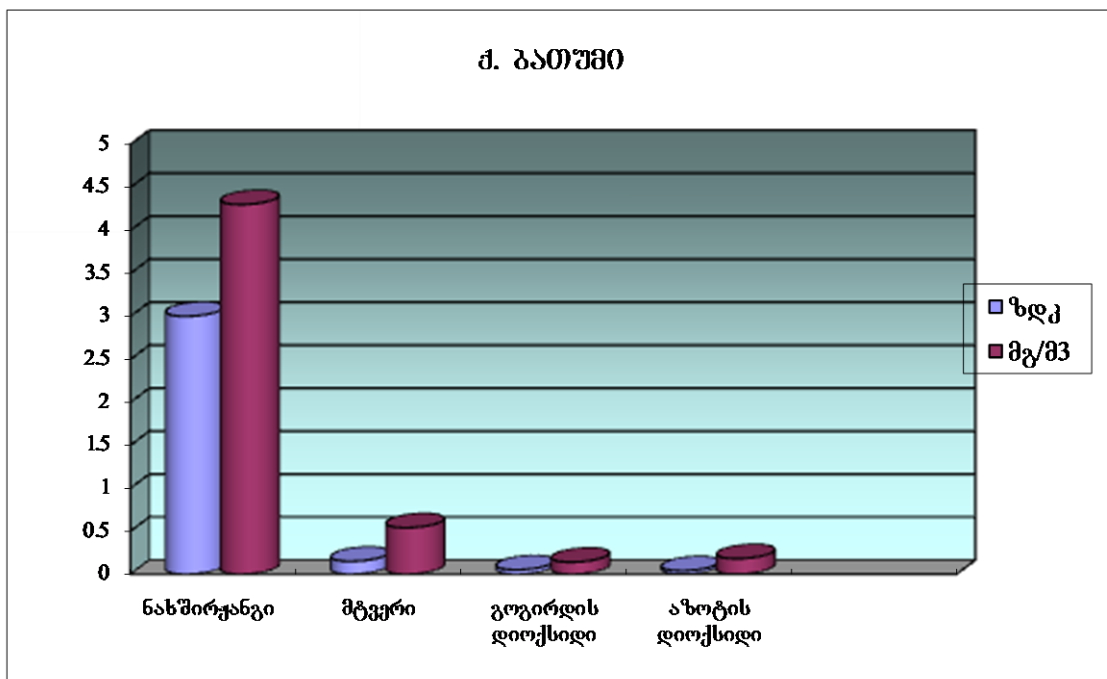

ღოღიღის ღირღიღის სღშუღლო თვიური კონცენტრაციები, კვინიღიღის ჟ. (2011-2012 წწ)

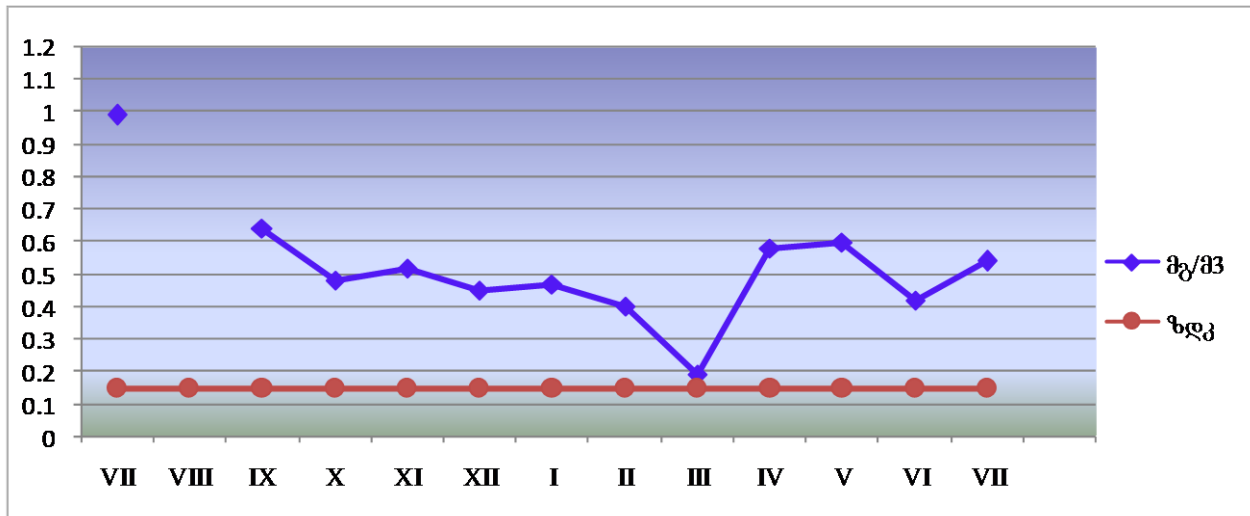
ქ. ბათუმი

ივლისის თვეში ქ. ბათუმში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

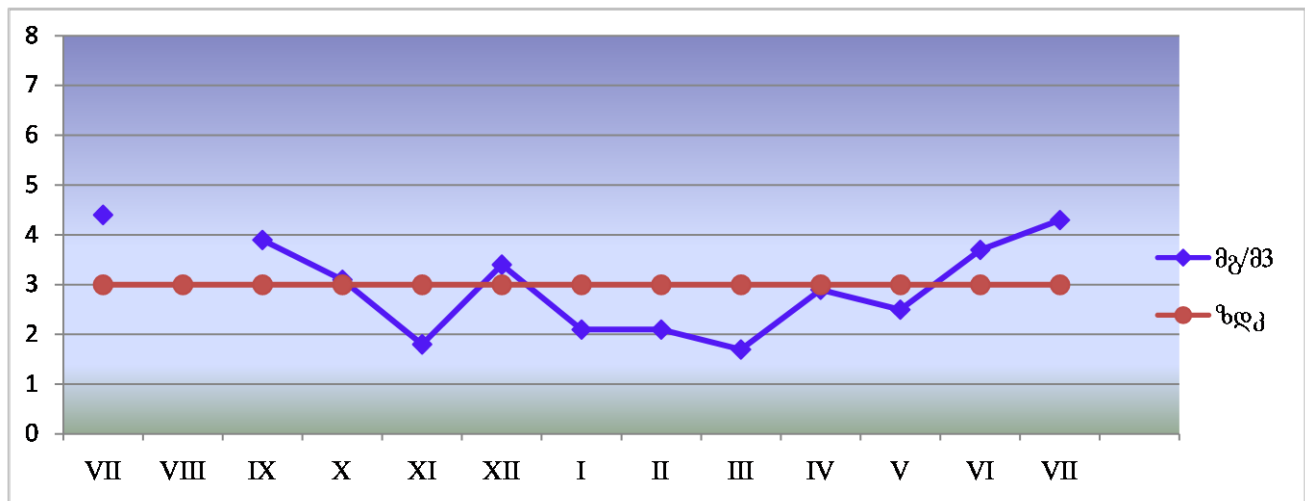
- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.54 მგ/მ³, რაც 3.6 -ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა – 0.14 მგ/მ³, რაც 2.8 -ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა – 4.3 მგ/მ³, რაც 1.4-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,18 მგ/მ³, რაც აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას – 4.5 -ჯერ.

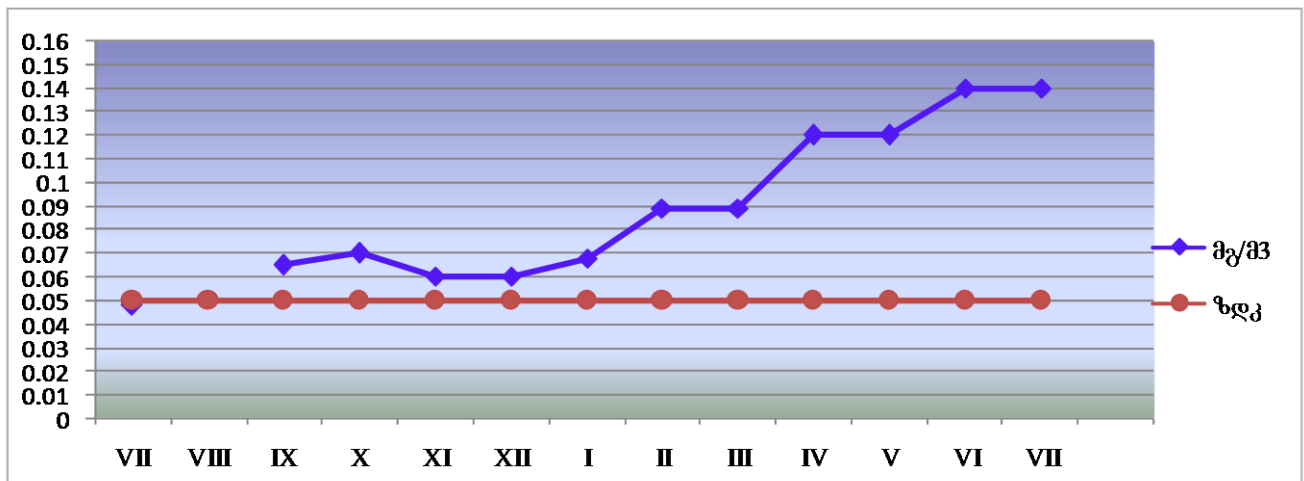
ივლისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

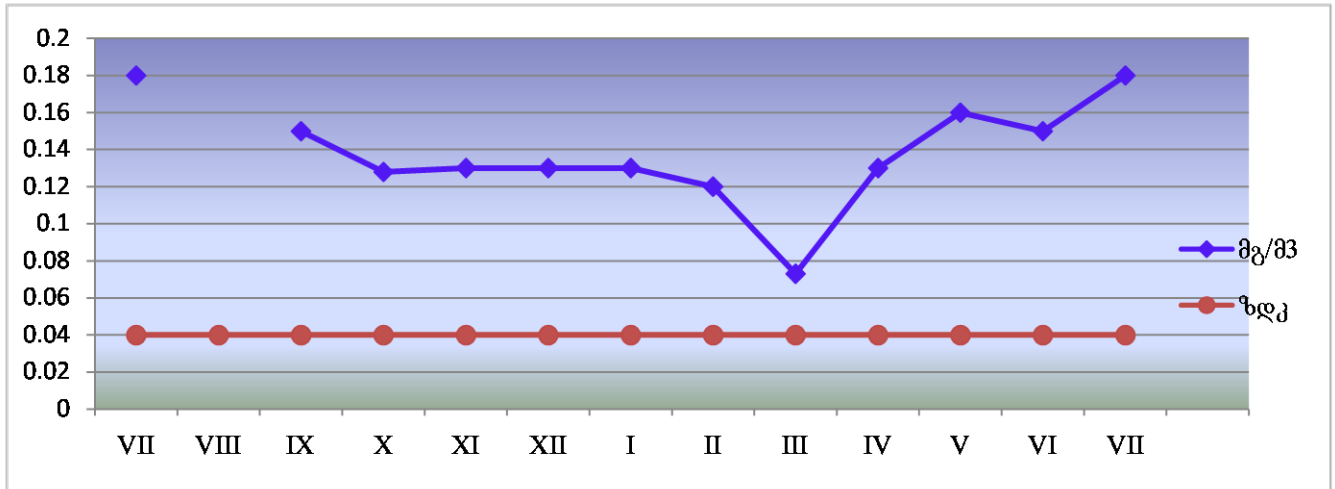
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ნაწილაკების საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოგბირღის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012წწ)

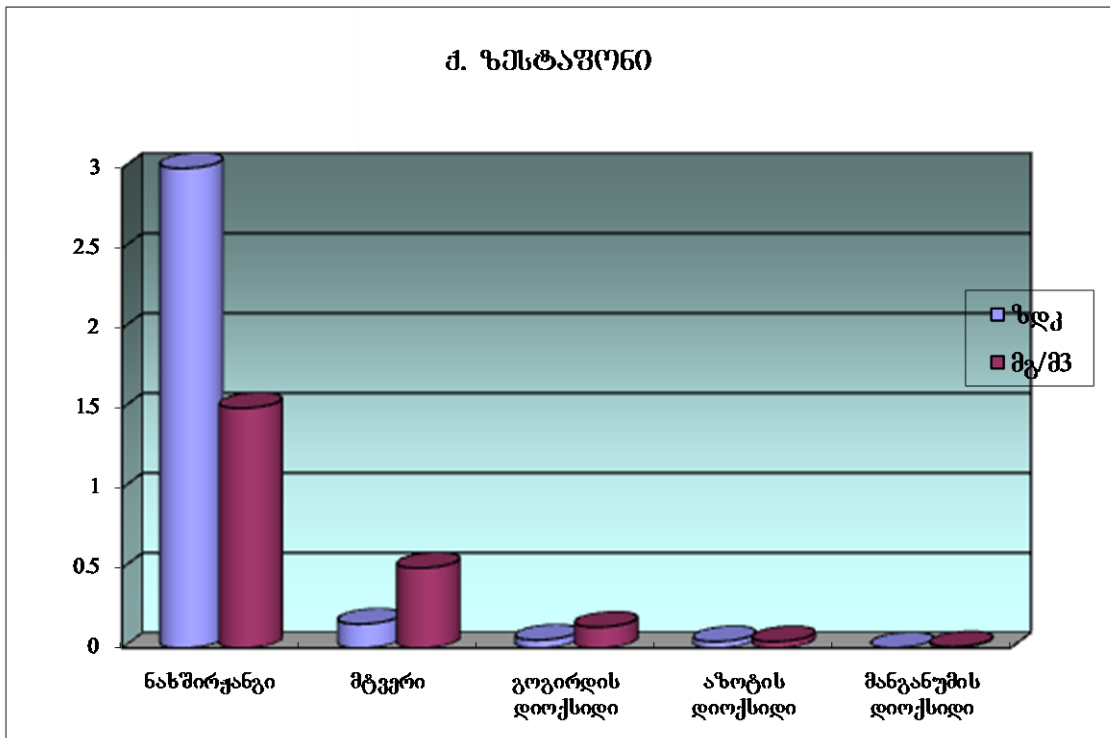

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

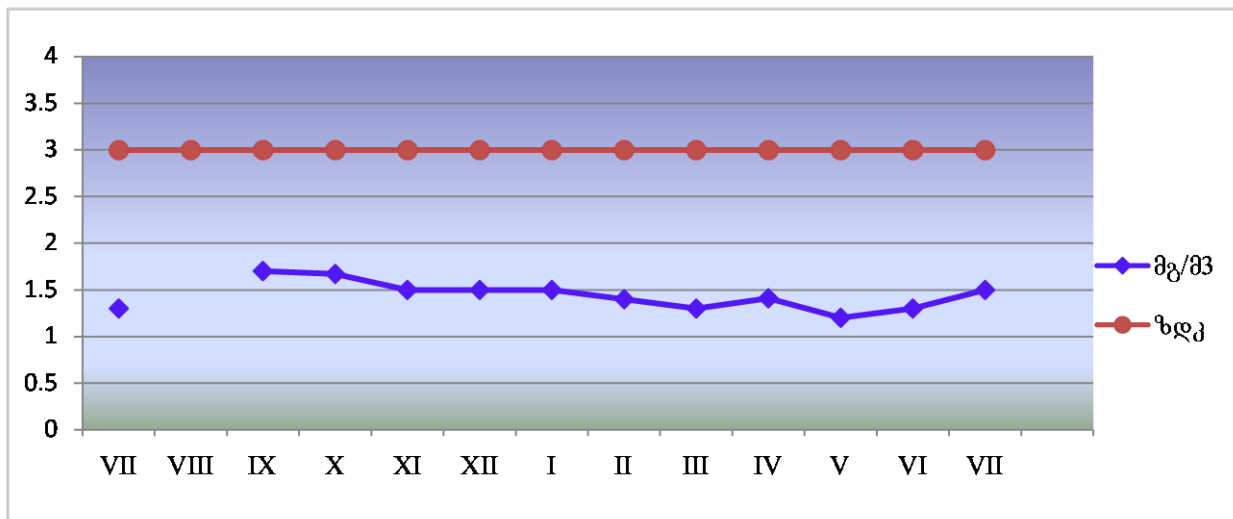
ქ. ზესტაფონი

ივლისის თვეში ქ. ზესტაფონში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

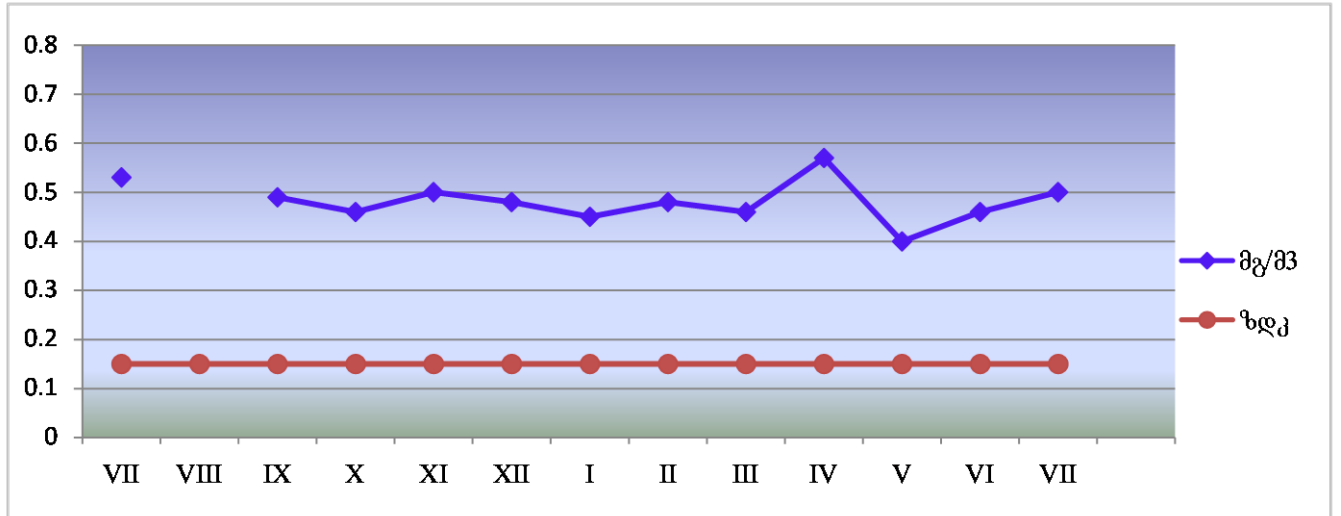
- *მტვერი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.5 მგ/მ³, რაც 3.2-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- *გოგირდის დიოქსიდი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.13 მგ/მ³, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატება 2.6-ჯერ.
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 1.5 მგ/მ³-ს. რაც არ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,04 მგ/მ³, რაც გატოლდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *მანგანუმის დიოქსიდი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.008 მგ/მ³, რაც 8-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

ივლისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

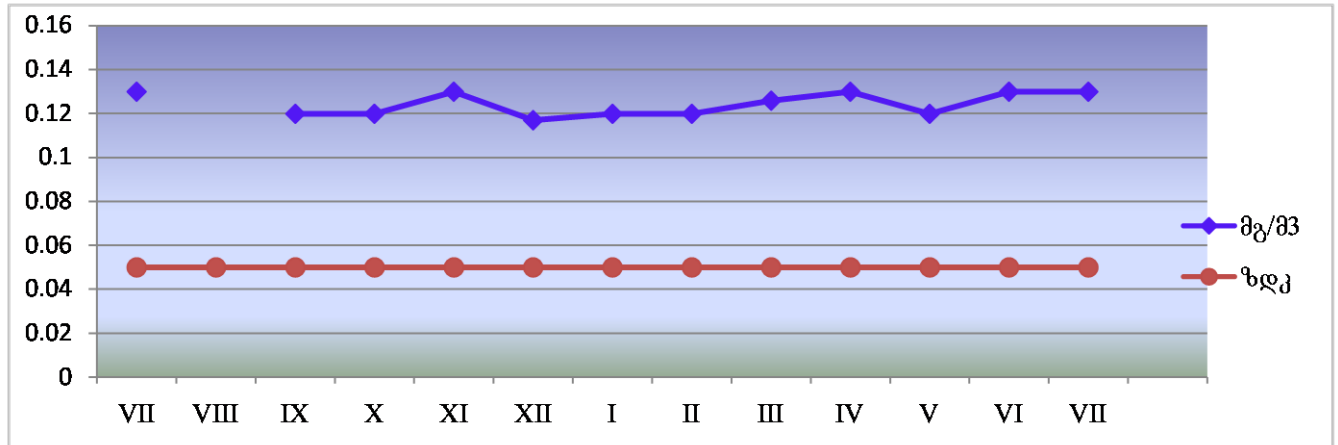

ნახშირჟანბის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

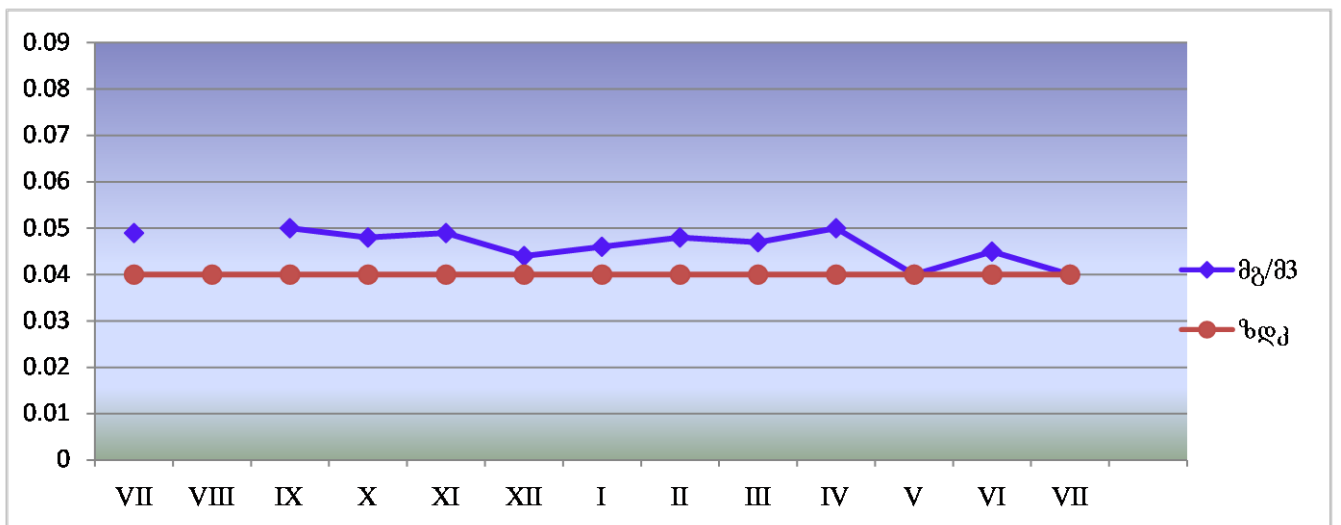

მ

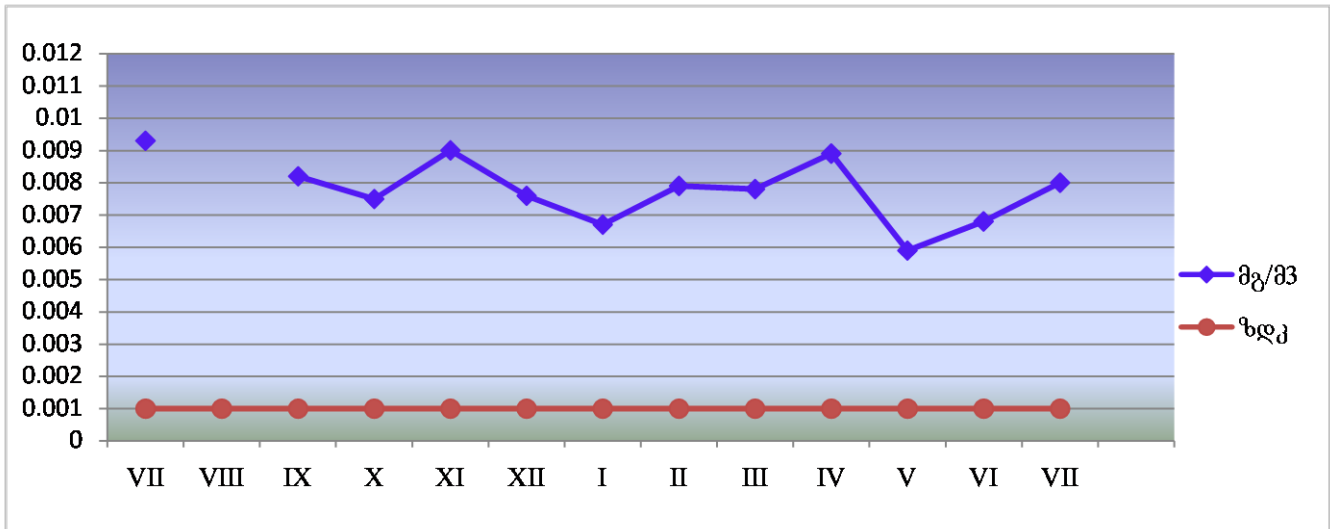
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოგირდის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

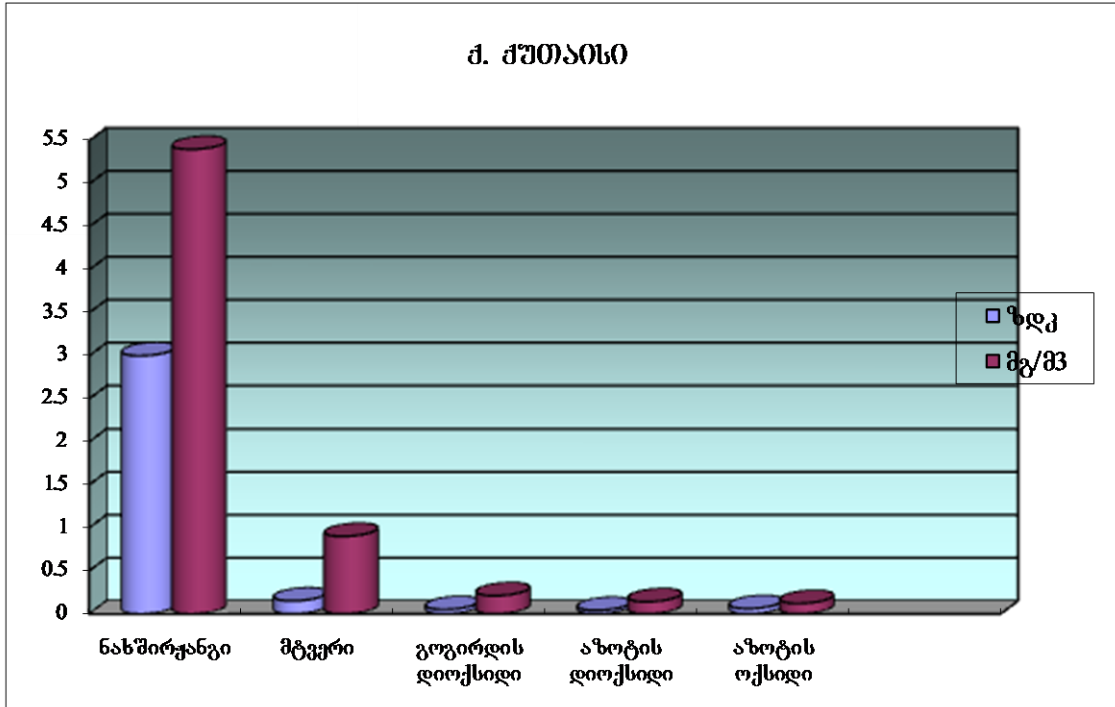
მანბანუმის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ქ. ქუთაისი

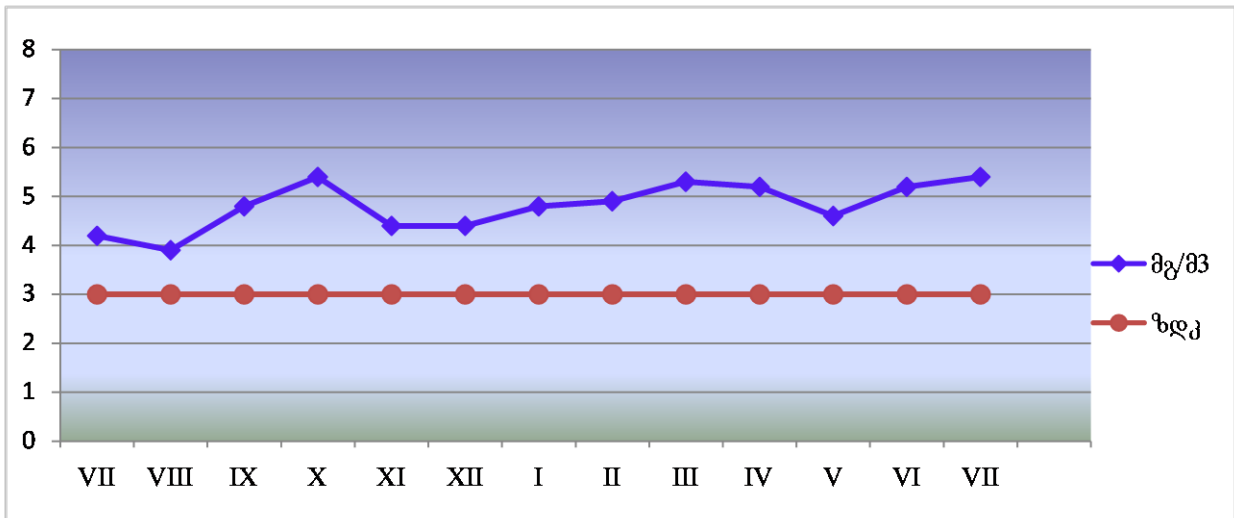
ივლისის თვეში ქ. ქუთაისში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.9 მგ/მ³, რაც 6-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.21 მგ/მ³, რაც 4.2-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 5.4 მგ/მ³, რაც 1.8-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,14 მგ/მ³, რაც 3.5-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

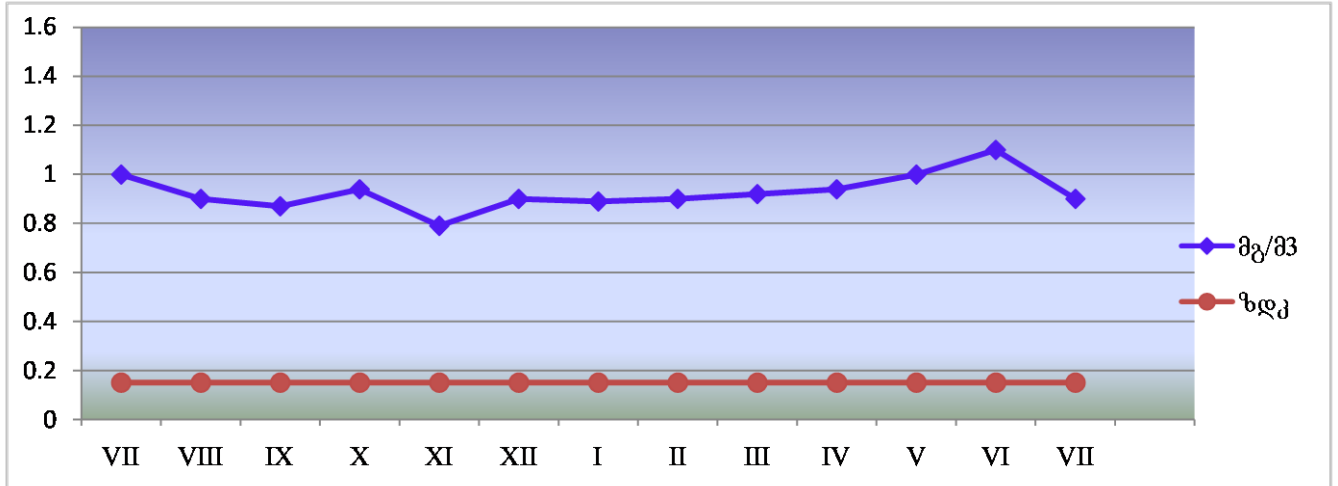
- აზოტის ოქსიდი – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა 0.12 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2 -ჯერ.

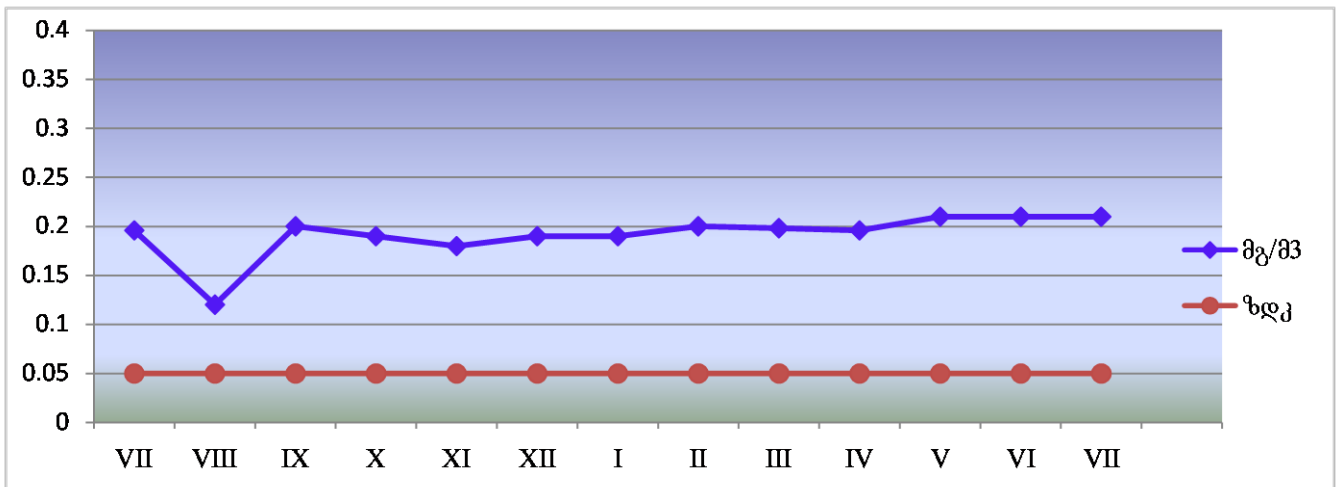
ივლისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

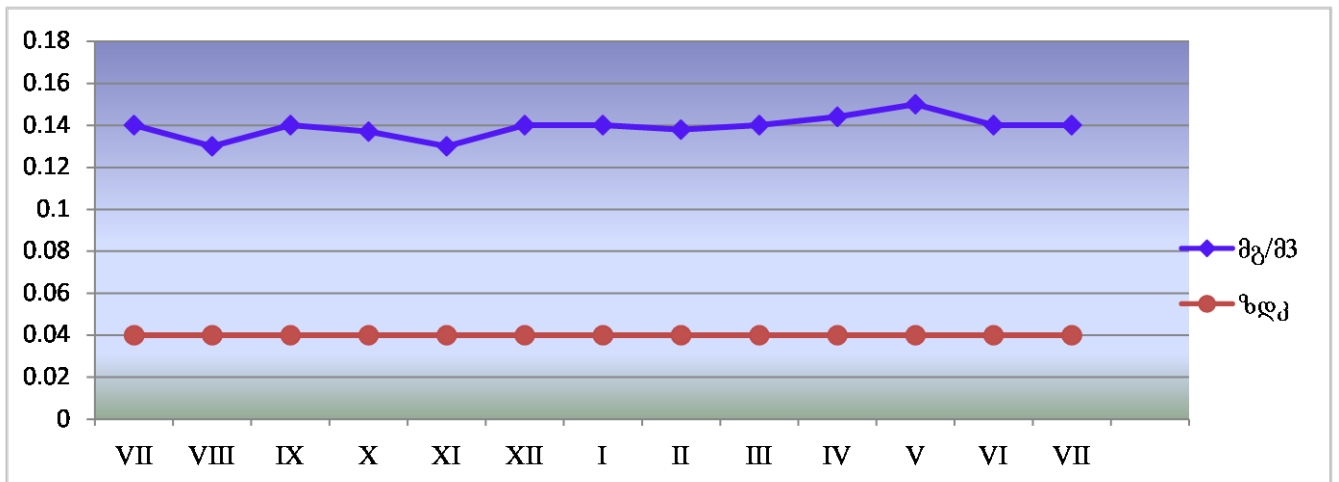
ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

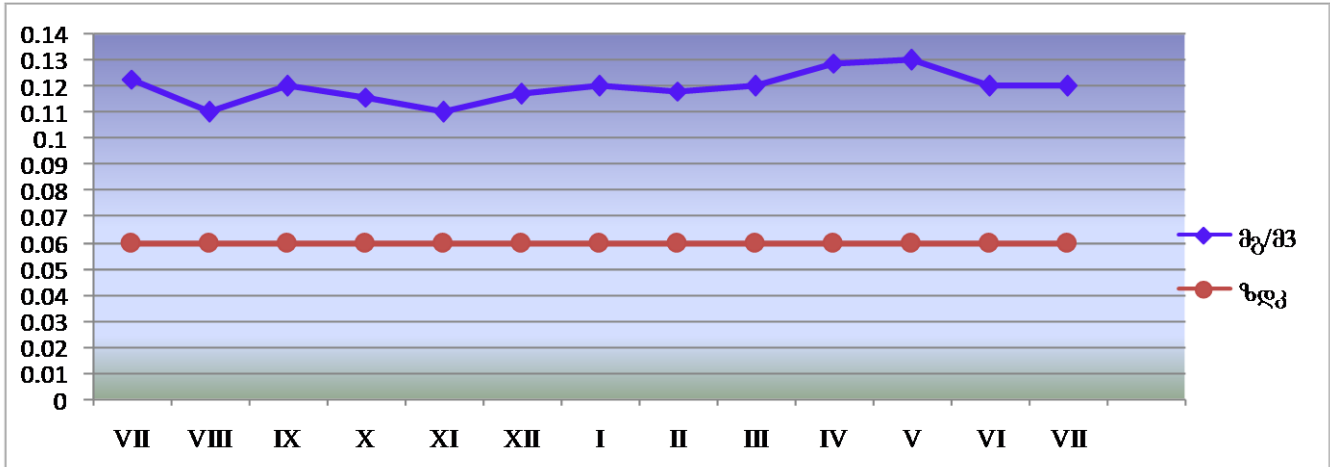
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოგბირღის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ახოტის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

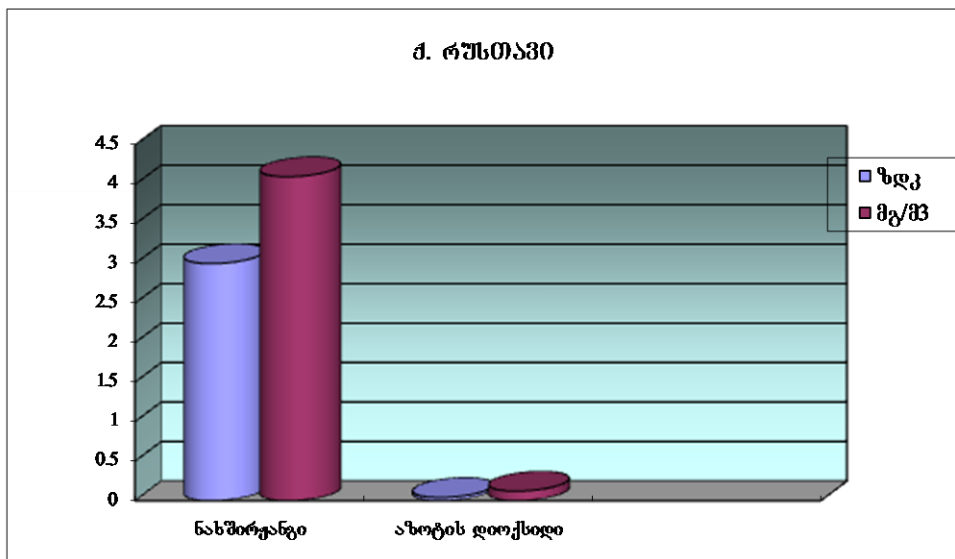

აზოტის ოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

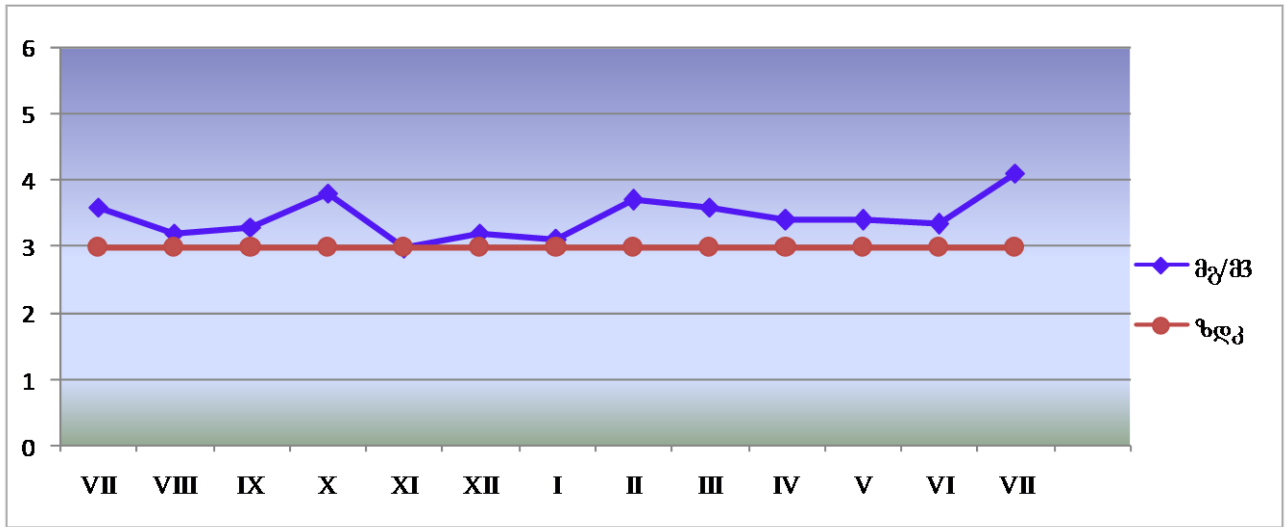
ქ. რუსთავი

ივლისის თვეში ქ. რუსთავის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

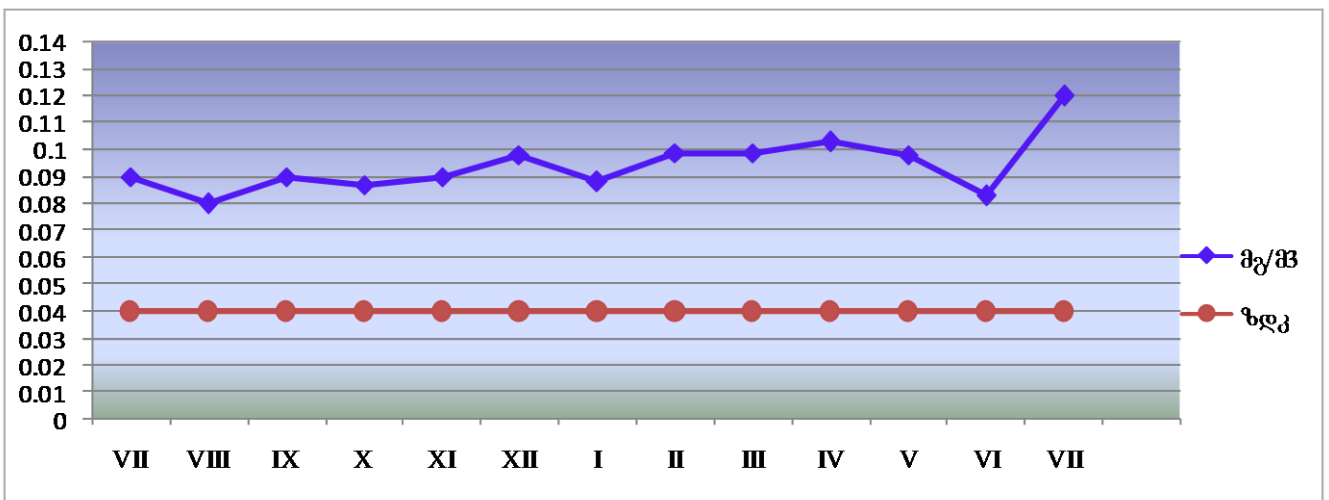
- *ნახშირუანი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 4.1 მგ/მ³, რაც 14-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,12 მგ/მ³, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატება 3-ჯერ.

ივლისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

ნახშირქანების საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

II. ზედაპირული წყალი

ივლისის თვეში მდ. მტკვარზე და მის შენაკადებზე გაზომვები არ ჩატარებულა.

ივლისის თვეში წყლის სინჯები აღებული იქნა შემდეგ მდინარეებზე: **რიონი** (*ქუთაისთან, ფოთთან, ონთან და ჭალადიდთან, სულ 6 წერტილში*), **ყვირილა** (*ზესტაფონსა და ჭიათურაში 2 წერტილში*), **ჯოჯორა** (*სოფ.ირი*), **ოღასკურა** (*ქ.ქუთაისთან 2 წერტილში*), **ცხენისწყალი**, **კინტრიში**, **ყოროლისწყალი**, **ქუბასწყალი**, **ბარცხანა**, **ჭოროხი** და **აჭარისწყალი**.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო ამონიუმის იონი მდ. რიონის აუზის შემდეგ მდინარეებში: რიონი, ყვირილა, ოღასკურა, ჯოჯორა და ცხენისწყალი. მათი შესაბამისი მნიშვნელობები მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

ცხრილი 1

პუნქტები	მგN/ლ	ზღვ-ზე მეტი (-ჯერ)
რიონი-ქუთაისი-ზედა	1.35	3.5
რიონი-ქუთაისი-ქვედა	1.54	3.9
რიონი-ჭალადიდი	1.42	3.6
რიონი-ონი	1.2	3.1
რიონი-ფოთი სამხ.შენ.	1.6	4.1
რიონი-ფოთი ჩრდ.შენაკ.	1.73	4.4
ყვირილა-ჭიათურა ზედა	1.07	2.7
ყვირილა-ჭიათურა ქვედა	1.38	3.5
ყვირილა-ზესტაფონი	1.64	4.2
ოღასკურა-ქუთაისი ზედა	1.23	3.2
ოღასკურა-ქუთაისი ქვედა	1.64	4.2
ჯოჯორა-ირი	1.13	2.9
ცხენისწყალი-შესართავთან	1.28	3.3
ზღვ – 0.39 მგN/ლ		

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო რკინის შემცველობაც შემდეგ მდინარეებში და შესაბამისად შეადგენდა: რიონში – ქ. *ქუთაისთან* (ზედა და ქვედა) – 1.2 ზღვ-ს და 1.7 ზღვ-ს, ჭალადიდთან – 1.3 ზღვ-ს, ქ. *ფოთთან* (ჩრდ. და სამხ. ტოტი) – 1.5 ზღვ-

ს და 1.5 ზდკ-ს, ყვირილაში ქ. ჭიათურასთან (ქვედა) და ზესტაფონთან – 1.7 ზდკ-ს და 1.5 ზდკ-ს, ოლასკურაში – ქ. ქუთაისთან (ქვედა) – 1.3 ზდკ-ს და ცხენისწყალში – 1.3 ზდკ-ს.

ივნისის თვეში წყლის სინჯები აღებული იქნა აჭარის რეგიონის შემდეგ მდინარეებზე: კინტრიში, ყოროლისწყალი, ქუბასწყალი, ბარცხანა, ჭოროხი და აჭარისწყალი.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა უბმ მდ. ქუბასწყალსა – 1.5 ზდკ და მდ. აჭარისწყალში – 2 ზდკ. მაღალი იყო ამონიუმის იონი მდ. ქუბასწყალში და მდ. ბარცხანაში და უდრიდა 1.8 ზდკ-ს და 1.3 ზდკ-ს.

III. ატმოსფერული ნალექები

ივლისის თვეში ჩატარდა დაკვირვება ატმოსფერულ ნალექებზე. სინჯები აღებული იქნა შემდეგ ქალაქებში: ახალციხე, ბოლნისი, გორი, თბილისი, თელავი, ბათუმი, ფოთი, ქუთაისი, ზესტაფონი, სადაც მაღალი კონცენტრაცია არ დაფიქსირებულა.

IV. რადიოაქტიური მდგომარეობა

2012 წლის ივლისის თვეში რადიოაქტიური დაბინძურების შესახებ ოპერატიული ინფორმაცია შემოდიოდა 12 სადგურიდან: თბილისი, ქუთაისი, ფოთი, საჩხერე, ზესტაფონი, ახალქალაქი, ახალციხე, გორი, თელავი, ფასანაური, ლაგოდეხი, დედოფლისწყარო.

მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე მერყეობდა 8.3 მკრ/სთ – 13.7 მკრ/სთ-ის ფარგლებში, რაც დედამიწის ბუნებრივ რადიაციულ ფონს არ აღემატება (იხ. ცხრილი 2).

ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე (მკრ/სთ)

ცხრილი 2

სადგური	საშუალო მნიშვნელობა
ფოთი	8.3
ქუთაისი	11.5
საჩხერე	10.9
ზესტაფონი	10.7
ფასანაური	11.5
დედოფლისწყარო	11.6
ახალციხე	13.7
გორი	13.7
თბილისი	13.3
თელავი	11.4
ლაგოდეხი	11.7
ახალქალაქი	12.5